

למעשה

מאמר מרכזי הרב פנחס זרביב

למה המצורע לא יכול להתפלל על עצמו

"טמא טמא יקרא" (יג, מה) בגמרא (שבת סח) 'וטמא טמא יקרא' צריך להודיע לרבים צערו, פי' רש"י הוא בעצמו. למה צריך בכאן להודיע צערו לרבים יותר משאר חולאים? אלא ביאר בספר מדרש יונתן בהקדים מה דאיתא בפירוש רש"י פרשת וירא אצל ישמעאל זיישמע אלקים את קול הנער' פי' רש"י מכאן שתפילת חולים יפה מתפילת אחרים עליו, ואיתא בזוה"ק מפני מה נקרא מצורע מוסגר מפני שמוסגר תפלתו בשמים, כעת מובן מדוע צריך להודיע צערו לרבים, כדי שיבקשו עליו רחמים, בשאר חולאים מוטב שיתפלל הוא בעצמו, כי תפילתו יפה משל אחרים, אבל גבי מצורע שנסגר תפלתו בפניו צריך להודיע צערו, לאחרים שיתפללו הם עליו. עכ"ד.

ויש להרחיב בטעם הדבר דאין תפילתו מתקבלת ונביא מה שביאר החפץ חיים בשמירת הלשון (שער הזכירה פרק ז') וז"ל 'בא וראה עוד כמה גדול ענש העון המר הזה, שבדברי לשון הרע ורכילות שהוא מדבר הוא מאבד את מעט תורה שיש בידו. שזה לשון המדרש שוחר טוב במזמור מ"ב {קהלת ה' ה'}: 'אל תתן את פיך לחטיא את בשרך', מדבר בלשון הרע וכו', 'למה יקצף האלהים על קולך', על אותו הקול שהוצאת בפיה ואמרת לשון הרע על חברך. 'וחבל את מעשה ידך', מעט תורה שיש בידך, אתה מאבדה. ופשוט דכונת המדרש הוא כמו שכתבו הספרים הקדושים, שמי שמדבר לשון הרע על חברו, הוא גורם שנוטלין ממנו זכותיו שעשה עד עתה ונותנין לחברו.

וגם אין מקבלין תפלתו למעלה עבור זה, כמו שכתוב בזהר הקדוש פרשת מצרע:

מאן דאית בה לישנא בישא, צלותא לא עלת קמה דקדשא בריך הוא, דהא אתער עלה רוח מסאבא, כיון דאהדר בתשובה וקביל עלה תשובה, מה כתיב {ויקרא י"ד ב'}: 'ביום טהרתו והובא אל הכהן' וגו'

מי שיש בו לשון הרע, אין תפלתו נכנסת לפני הקדוש ברוך הוא, שהרי נתעורר עליה רוח טמא, כיון שחוזר בתשובה ומקבל עליו תשובה, מה כתוב. ? 'ביום טהרתו והובא אל הכהן'. (תרגום)

(ובזה יובן מה דכתבה התורה 'וטמא טמא יקרא', ופרשו רז"ל, שצריך להודיע צערו לרבים, ורבים יבקשו עליו רחמים, והוא מחמת שתפלתו אינו מקבל למעלה, לכן גלתה לנו התורה עצה זו במצטרע זה דוקא).

המשך בעמוד הבא

הרב עובדיה דהן שליט"א

יו"ר המועצה הדתית אשדוד ורב בית הכנסת הניכי הישיבות
- "בית יוסף" קרית פוניבו

במדרש (פרשה י"ד) איתא אחר וקדם צרתני אמר ריש לקיש אחר זה יום אחרון וקדם זה יום הראשון (פי' שהנשמה נבראת ביום הראשון, והגוף נברא ביום אחרון) אם זכה אדם אומרים לו אתה קדמת לכל מעשה בראשית, ואם לאו אומרים לו יתוש קדמך שלשול קדמך. ע"כ. וביארו המפרשים שאם זכה האדם והגביר כח הנשמה על הגוף ועשאו עיקר נמצא שהוא נברא בראשון. ואם לא זכה ועשה את הגוף לעיקר וגרר נשמתו אחר הגוף, אומרים לו יתוש קדמך שגופו של יתוש קדם לגופך.

וצ"ב שהרי שני הדברים הללו נכונים, כלפי כל אדם ומה המחליט האם יאמרו לו שהוא קדם למעשה בראשית (שזה הנשמה) או שיתוש קדמו (שזה הגוף).

ועוד למה התחילו דווקא בזה את פרשתינו שקשורה לעניני דיבור לשון הרע, ולא בפרשיות הקשורות למתן תורה ושמירת התורה.

אלא הכל תלוי בהסתכלות שאדם שיש לו עין טובה רואה הכל טוב.

ולכן הוא אינו מדבר לשון הרע על השני כי הוא דן את הכל לכף זכות.

ולכן מידה כנגד מידה גם בשמים דנים אותו לכף זכות, ומסתכלים עליו שנברא לפני בגלל הנשמה.

אבל אם יש לו עין רעה גם בשמים מסתכלים עליו לרעה, ומסתכלים על מה שנברא אחר למעשה בראשית.

בשורה משמחת יצא לאור 'למעשה על מ"ח קנייני תורה' וכן 'למעשה על הגדש"פ' 'ולמעשה מאמרים כל פסח' להשיג בדוא"ל של המערכת

המשך מעמוד קודם

וגם נשמתו הקדושה מסתלקת ממנו עבור זה כמו שכתוב למעלה בפרק ג' בשם הזהר הקדוש.

גם בזה העון הזה חמור משאר עונות, שבשאר עונות באותו האיבר, שהוא עושה בו העון, הוא ממשיך עליו רוח הטמאה, לא כן בעון לשון הרע הוא ממשיך על כל איבריו רוח הטמאה ומטמא אותם, כמו שכתוב בזהר הקדוש פרשת מצרע:

ר' חייא אמר: כל מאן דאפיק לישנא בישא, אסתאבו לה כל שייפא ויתחזי לסגרא (פרוש: ראוי להיות מסגר) בגין דההיא מלה בישא סלקא ואתער רוחא מסאבא עלה ואסתאבא, אתי לאסתאבא מסאבין לה (והוא כעין מה שאמרו חז"ל ביומא ל"ט): אדם מטמא עצמו מלמטה, מטמאין אותו מלמעלה, במלה דלתתא אתער מלה אחרא. ר' חייא אמר: כל מי שמוציא לשון הרע, נטמאים לו כל איבריו, וראוי להסגר, מפני שאותו דבור רע עולה ומעורר רוח טמאה עליו ונטמא, הבא

להטמא מטמאין אותו, בדבור שלמטה מתעורר דבור אחר. (תרגום)

והטעם הוא פשוט, כי אין הדבור ענין פרטי באדם כמו שאר איבריו אשר כל אחד ואחד לתועלת בפני עצמו, כי אם הוא כלל האדם ושלמותו, ולכן בהשלמו על ידי עסק התורה יתקנו כל איבריו, כי משרה עליהם רוח הקדשה להחיותם ולקיים ביה ובבא, כמאמרם ז"ל {ערוכין נ"ד}: חש בראשו יעסק בתורה, שנאמר וגו', חש בגרונו יעסק בתורה, שנאמר וגו' חש בכל גופו יעסק בתורה, שנאמר {משלי ד' כ"ב}: "ולכל בשרו מרפא", ולהפוך, חס ושלום, על ידי דבוריו האסורים הוא מקלקל ומטמא את כל איבריו, וכל איבר איבר נופל ממדרגתו על ידי זה, ומה יתרון להם שבעליהן הוא חי מדבר כי אם במה שהוא יצטרך לתן דין וחשבון.

גם בזה שטמא את פיו הוא פוגם את דברי הקדשה שמוציא אחר כך כמו שכתוב בזהר הקדוש פרשת פקודי וזה לשונו:

ומהאי רוחא בישא תלין כמה גרדינין אחרנין, דאנון ממנין לאחדא מלה בישא או מלה טנופא, דאפיק בר גש מפומה ולבתר אפיק מלין קדישין. וי לון, וי לחייהון וכו'. וי לון בעלמא דין, וי לון בעלמא דאתי, בגין דאלין רוחי מסאבין נטלין ההוא מלה מסאבא, וכד אפיק בר נש לבתר מילין קדישא, אקדימי אלין רוחי מסאבין מלי ההוא מסאבא ומסאבין לההוא מלה קדישא, ולא זכי לה בר נש, וכביכול תשיא חילא קדישא.

ומאותה רוח רעה תלויים כמה מעוררי דין אחרים, שהם ממנים לאהו בדבור רע או דבור טנוף, שהוציא אדם מפיו, ואחר כך מוציא מלים קדושות, או להם, או לחייהם, או להם בעולם הזה, או להם בעולם הבא. מפני שאותן רוחות הטמאה נוטלות אותה מלה טמאה, וכאשר מוציא האדם אחר כך מלים קדושות, מקדימות אותן ורוחות הטמאה ולוקחות לאותו דבור טמאה ומטמאים לאותו דבר קדשה, ולא זוכה לה האדם, וכביכול נחלש כח הקדשה. (תרגום)

ובעין זה איתא גם כן בשבת {ק"ט:} אין העולם מותקם אלא בשביל הבל פיהם של תינוקות של בית רבן. אמר לה רב פפא לאביי: דידי ודידך מאי? אמר לו: אינו דומה הבל פיו שיש בו חטא, להבל פיו שאין בו חטא. אף שהתמדתם וקדשת תורתם היתה נעלה ונשגבה עד מאד, עם כל זה, מפני שלפעמים התערב לפי דעתם דבור מה שלא כהגון בתוך דבורם, נפל כח הדבור ממדרגתו הראויה לו, ואינו דומה להבל פיהם של תינוקות של בית רבן, כן השיבו אביי.

הג"ה. [וראה אחי דבר פלא בענין הבל פיהם של תינוקות של בית רבן, אף דאין להם שום קדשת מחשבה ודבקות לה' בעת דבורם, עם כל זה העולם קים על הבל פיהם זה. ולמה זה דומה? לעני אחד שמצא אבן טובה ויקרה, אשר סגלתה רבה מאד לכמה ענינים ואינה נמצאת רק בכתרי המלכים, ונודע דבר זה למלך והעשירו בעשר גדול. והנה העני ההוא שמצאה, אף שהוא אינו יכול להשיג בחכמתו את גדל הסגלה של האבן, עם כל זה גדל טובתה של האבן בעצמותה וגדל אורה הסבה לו את כל הטוב ההוא, שנעשה שר וחשוב בעיני המלך. כן הדבר ממש בעניני תורת אלקים חיים, שאין צריך האדם שרוצה להתקדש על ידה הכנה רבה שתתקדש על ידו, כי היא בעצמותה קדושה ונוראה עד מאד. וכשהאדם מדבר בה הוא מתדבק בקדשתה כמו שכתוב {ירמיה ל"א י"ט}: "כי מדי דברי בו זכר אזכרנו עוד" וגו' והוא קאי על העת שלומד התורה (כמו שכתוב בנפש החיים). ורק צריך האדם לזהר שלא יעשה בהפכו, דהינו שלא יחשיך אורה, על ידי זה שיטמא את הדבור שלו. וזהו שאמר לה רב פפא לאביי: דידי ודידך מאי? פרוש: התורה שלנו מצד עצמה היא יותר קדושה מתורת התינוקות, כי היא במחשבה קדושה, והשיבו: אינו דומה הבל פיו וכו' פרוש: כי הפגם הוא יותר מהמעלה, והטעם הוא כנ"ל.]

ועתה נחזי אנו, אם בארזי הלבנון הראשונים, אשר מחשבותם היו תמיד דבקות בהקדוש ברוך הוא ביראת ה' ובמצותיו, ודבורם היה תמיד בקדשה ובטהרה גדולה, ואם במקרה נתערב אצלם דבור אחד שלא כהגון, בודאי עשו תכף תשובה הגונה, עם כל זה הויך דבר זה לכל קדשת הדבור בכללו, שלא היה פועל בקדשה כראוי. אם כן מה נעשה אנו, אוזבי הקיר, אשר קביעותנו בתורה הוא בלאו הכי גם כן במדרגה קטנה ושפלה, בעונותינו הרבים, אם עוד נטמא פינו, חס ושלום, בדברי לשון הרע ורכילות וליצנות ומחלקת וכדומה, מה קדשה יכולה לחול על הלמוד ההוא שלומד אחר כך בזה הפה?

ומזה נוכל להבין גדל רפיונו בתורה ובמצות, בעונותינו הרבים, דהלא אנו רואין בחוש, שכל אחד ואחד קובע את רעיונותיו תמיד בעניני עסקו ומסחרו להרבותו ולהגדילו וגם להסיר ממנו שום סבה שיגרם להפסידו, ולא יעלה על לב שום בר דעת, שיקלקל בעצמו את עסקו ומסחרו אשר הוא מתפרנס ממנו. ואלו בעניני התכלית הנרצה, הכל הוא להפוך. שלא די שנבר יצרנו עלינו בכל יום ויום להוסיף חטא ופשע, אף נשים סבות וענינים, אשר על ידם יקלקל, חס ושלום, גם יתר הפלטה הנשארת לנו, והם המעט תורה ותפלה שיש בידנו.

והי עביר עינינו מראות שוא ויזכנו להכיר את גדל ערך קדשת התורה, ועל ידי זה ירפאו נפשוננו, וימתק דבריה בפנינו מדבש, ככתוב {תהילים י"ט י"א}: "הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש" וגו'.

למה מגלין את המטמון רק לאחר ששבר את הבית

פירש רש"י הקדוש: "בשורה היא להם שהנגעים באים עליהם, לפי שהטמינו אמוריים מטמוניות של זהב בקירות בתיהם כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר, ועל ידי הנגע נותן הבית ומוצאן".

אומר הרב ראובן קרלנשטיין זצ"ל לכל אדם נזרה מנת היסורים שעליו לעבור בימי חייו, אין אחד שנמלט מהם. יש לפעמים תקופות בחיים שאדם אינו סובל, אבל אין מציאות כזו שאדם יחיה את כל חייו בשלוה, ללא יסורים.

השאלה היא: כיצד מקבל האדם את היסורים הבאים עליו? מה תגובתו?

כאן, בפרשת נגעי בתים, חז"ל מגלים לנו שלפעמים הקב"ה רוצה שאדם יזכה במטמון, ולכן מביא בקירות ביתו נגע צרעת. אותו אדם מזעיק את הכהן, והכהן שולח להודיע לו: "לפני שאגיע לביתך, עליך להוציא את כל רכושך מהבית, שלא יטמא במידה ויתברר שאכן צרעת הבתים היא זו".

"אוי ואבוי", חושב האיש, "להוציא הכל מהבית זו עבודה קשה! אבל טוב, אם הכהן אמר- אני מקבל". מגיע הכהן, בודק את הנגע, ומודיע כי יש להסגיר את הבית, כלומר, בימים הקרובים אסור להתגורר בו! בלית ברירה, עוזב מיודענו וכל משפחתו את הבית, והולך לגור אצל קרובים או בבית מלון.

כסופו של דבר מתברר שאכן נגע צרעת הוא ויש להרוס את כל הבית עד היסוד, הורסים את הבית ואז מתגלה המטמון שהטמינו בו האמוריים.

שואל ה'נאות דשא': אם הקב"ה רוצה לתת לאדם מטמון, וכי אין בידו דרך יותר טובה לעשות זאת? מדוע לשם כך צריכים לשבור את הבית ולעבור את כל העיניו והסבל הכרוך בגלות מחוץ לבית?

התשובה היא: הקב"ה רוצה לתת לו את המטמון, רק הוא קודם מנסה אותו לראות אם אכן הוא ראוי לזכות בו. אם כשמתעורר הקושי האדם מתלונן ואומר: "נמאס כבר, למה דוקא אני..." אומר הקב"ה: "אין בעיה, הצרות יפסקו- אך את המטמון לא תקבל. אינך ראוי לו!".

כשנראה לאדם נגע בביתו, בעצם הקב"ה מנסה אותו בניסיון אחר ניסיון. בתחילה לשהות מחוץ לביתו שבוע שלם. לאחר מכן עליו לשבור כמה אבנים מקירות הבית, עד שנאלץ להרוס את הבית עד היסוד.

אם באמצע התהליך האדם מתלונן ובא בטרוניה על רוע מזלו. די, נמאס לו! אומר הקב"ה: "אין בעיה, הכהן יטהר את הנגע ולא תגלה את המטמון".

לעומת זאת, אם האדם עומד בכל הניסיונות, מביט על הדברים במבט הנכון ומקבל דין שמיים באהבה ובהכנעה- בסופו של דבר יזכה במטמון כשכר על צדקותו. עכ"ד.

(ועוד יש לומר בהקדים מה שאומר רבי משה מרדכי אפשטיין, מדיני המצורע הוא שיהיה סגור ומסוגר מחוץ למחנה, גזירה קשה מאוד שיהיה מובדל ממשפחתו וקרוביו, מכריו ומיודעיו, חוץ מייסורי הנגע וספיחיו. והנה, יש עצה למצורע לצאת מבדידותו ומייסוריו, ע"י שיתלוש את סימני הטומאה ויטהר לאלתר, אלא שהתורה אסרה זאת באומרה "השמר בנגע הצרעת לשמור מאוד ולעשות ככל אשר יורו אתכם הכהנים הלוויים כאשר צויתם תשמרו לעשות" [דברים כ"ד - ח]. מכאן הלכה פסוקה, מצורע התולש סימני הטומאה מעליו, נעשה טהור אבל עובר על לאו "השמר בנגע הצרעת". אלא שבזה הוא מבחנו, האם יעמוד בפיתוי ויעדיף לסבול בדידות נוראה לזמן בלתי ידוע, אפשר אף לכל ימיו, ובלבד שלא יעבור על איסור תורה, אם לאו. כי אכן, כל הייסורים הנוראים שעוברים עליו מהצרעת ומהבדידות, אינם מתקרבים למה שעתידי לסבול בעולם הבא, אם יעבור על האיסור. עכ"ד.)

ולפי"ז מובן למה פרס על צדקותו שהיה יכול היה להסתיר את הנגע ולא עשה כן רק בגלל רצונו של מקום לכן הוא מקבל שכר)

[שואל ה"ערוך השולחן", אם הקב"ה רוצה להעניק לאדם אוצר, למה זה צריך להגיע דרך הנגעים? ושאלה נוספת, אם נגעים באים על לשון הרע וגאוה, איך יתכן שהוא עוד מקבל פרס?

ומתריץ, שכך היא דרכו של הקב"ה, כאשר הוא רוצה להחזיר אדם למוטב הוא מעניש אותו, אבל גם מלטף אותו, לכן גם הצרות והרעות עצמן סופן שיתהפכו לטובה. כך אירע במכירת יוסף שממנה הגיע יוסף למלכות. וכן בכל צרה שעברנו, בסופו של דבר מעז יצא מתוק. ולכן, אם לא היו חוטאים, היו מוצאים בלי צער, ועכשיו שחטאו, יוציאו בצער, אבל מכל מקום הסוף יהיה לטובה.

רבי משה פיינשטיין מתריץ, אם הוא צדיק, מן הדין שיוזכה במטמון בלי הפסד כלל, וא"כ, עצם הדבר שעכשיו בשביל להיות עשיר היה צריך להרוס את ביתו, זה מחייב אותו לחזור בתשובה, כי אחרי הכל הוא קיבל גם עונש חמור].

למה מי שחוזר בתשובה בהתחלה נראה לו ניסים ואח"כ באים הנסיונות

למה מי שחוזר בתשובה בהתחלה נראה לו ניסים (כעין מה שראינו אצלינו שאחר שחזר בתשובה מגלה מטמוניות) ואח"כ באים הנסיונות.

אלא יש לבאר עפ"י הסיפור שהובא בממשנתה של תורה (פסח תשעה)

סיפר הרב אליעזר יוטקובסקי שליט"א לפני שנים מספר גרתי ברחוב רבי עקיבא בבני ברק, והיינו זקוקים לזפת את גג הבנין, והזמנתי זפת.

כשהזפת הגיע, שאלתי אותו הנחת היום תפילין, וכשאמר שעדיין לא הניח, אמרתי לו, אתה עובד אצלי לפי שעות, מה איכפת לך, הנה כאן יש בית כנסת איצקוביץ, קח את התפילין שלי, ותניח שם תפילין, תקרא קריאת שמע, ותחזור לעבוד.

הוא הסכים, הוא לקח את התפילין, והלך לבית הכנסת, ולפי הסיכום היה אמור לחזור לאחר כעשר דקות.

חצי שעה עוברת, והזפת איננו, חשבתי אולי הוא התלהב מהתפילה, והוא החליט להתפלל תפילת שחרית מלאה.

אבל כשעבר שעה, שעה וחצי והוא לא חוזר, התחלתי לחשוש מה קרה, ולאחר שעתים, כבר הייתי כמעט בטוח שאני צריך להזמין תפילין חדשות, ככל הנראה החליט להעלים יחד עם התפילין שלי.

לאחר שעתים וחצי!!! הוא חזר עם התפילין כשכולו קורן מאושר.

אמרתי לו מה קרה, סיפר לי, שהוא הניח תפילין, קרא עמם קריאת שמע, קיבל את התפילין, והתחיל לצאת מבית הכנסת, ביציאה פוגש אותו אדם, ואומר לו, לפי הבגדים שלך, אתה נראה זפת, השיב לו נכון, זה המקצוע שלי, וזה הפרנסה שלי, אמר לו אני גר כאן בסמוך, אולי תבא לתת לי הצעת מחיר.

הוא לקח אותי לבנין סמוך, גג של 700 מטר, וביקש הצעת מחיר, נתתי לו הצעת מחיר, ובמקום סגר איתי על זיפות הגג.

כשאני יורד ממש, פוגש אותי אדם נוסף, והוא גם מבקש הצעת מחיר על זיפות גג, בקיצור הסתובבתי כמעט שעתים בגגות של בני ברק, וסגרתי כעת שלש עסקאות שיכניסו לי רווח נאה, והכל בזכות הנחת תפילין אחת, אני בעזרת השם מתחיל להניח תפילין כל יום.

סיים רבי אליעזר אמרתי לו דע לך שזה לא כל יום כך, כשילד חוזר לאביו, לאחר שנות ניתוק, אביו מקבל אותו בחיך גדול, אבל ביום השני מתחיל הנסיון, הקב"ה מתחיל לנסות אותו לראות אם באמת אכן חזר, או שהוא רק רוצה זיפות גגות.

הרב חיים בן חמו שליט"א

ראש כולל מושב עוצם

ניצול הזמן

אחד הגורמים לבניין אישיותו של האדם הוא ניצול הזמן, חיי האדם משולים לטטר כסף בעל ערך גבוה, וכדי להשתמש בו צריך לפרוט אותו למטבעות, כל חיי האדם שהאדם צריך לראות את מסכת חייו במבט של ימים, שעות, ואפילו דקות, כפי שהיה החפץ חיים עורך חשבון הנפש בכל יום וכאשר ניו כמה דקות שלא זכר מה עשה בהם היה בוכה עליהם, השיבה זו תביא את ערך הזמן לידי מיצוי, ולא יחמקו השנים כמו אדם שיש לו שק מלא מטבעות זהב ובשק יש חור ואם לא יסתום את החור הרי שבמשך הזמן יתרוקן השק מכל המטבעות.

לכן מובא באבות (א-יז) "הלל אומר אם אין לי מי לי, וכשאני לעצמי מה אני, ואם לא עכשיו אימתני?" קורא לנו הלל ואומר תתרכזו בעכשו, כי העבר אין, העתיד עדיין, וההווה כהרף עין לכן נצלו אותו, נזכרו! כי שנייה הינה יחידת זמן קטנה אך מציאות החיים מוכיחה שאפשר לחולל בה רבות ונצורות, יתוש, מניע את כנפיו 500 פעמים בשנייה, קרן אור עוברת 300.000 ק"מ בשנייה.

המקדש אשה ואומר לה הרי את מקודשת לי על מנת שאני צדיק, וכפי מה שאנו רואים מדובר באדם שהוא רשע גמור, אומרת הגמ' וכך נפסק להלכה, (אבן העזר לח) הרי היא מקודשת ולמה? שמא הרהר תשובה בליבו, למדנו שרגע קטן בו יכול האדם להרהר משנה את כל מהותו מרשע גמור לצדיק גמור, ועל כגון זה בכה רבי ואמר, "יש קונה עולמו בשעה אחת, ויש קונה עולמו בשנים רבות", שואל החפץ חיים למה בכה רבי? וענה שכאשר התבונן רבי בחשיבות הזמן ומה יכול האדם להשיג ברגע אחד בכה על העולם שמאבד רגעים כל כך יקרים, בספר אור יחזקאל מבאר את המשנה באבות (ד-יד) "יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא" שאין הכוונה לשעה (60 דקות) אלא לרגע של תשובה.

הגמ' (ב"ק כו:): מעלה דיון הלכתי המבדיר לנו ערכו של רגע, "הזורק כלי מראש הגג- ובא אחר וקבלו במקל, פטור. והזורק יהיה חייב, כי כלי זה ברגע שנורק נחשב ככלי שבור, ולכן המקבלו עם המקל פטור, אך מה קורה אם אדם זרק תינוק מקומה עשירית ובעודו באוויר משהו ירה בו והרגו רגע לפני שנחבט בקרקע היורה מתחייב כרוצח, וההסבר כאמור שיכול הנרצח להרהר בתשובה ולקנות חיי נצח באותו ההרהור ומי שרצח לו את אותו הרגע נקרא רוצח, כפי שפוסק הרמב"ם (הלכות רוצח ג) "אחד ההורג את הבריא, ואחד ההורג את הגוסס, נהרג עליו", וכן הגמ' (שבת קנא) המעצים עינוי של גוסס הרי זה שופך דמים".

הרב יצחק הוטנר זצ"ל כותב באחד מאיגרותיו "שכל רגע שלנו צריך להיות חי עד כדי כך שאם יחתכו אותו יזוב ממנו דם!, הקב"ה מזרים בכל רגע נתון חיים חדשים לאדם וליקום כולו, כמו שאנו אומרים בתפילה "המחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית".

מסופר על ר' נפתלי טרופ זצ"ל ששימש כראש ישיבה בראדן, שחלה והגיע למצב אנוש תלמידי הישיבה שאהבו את רבם העתירו בתפילה לעורר רחמי שמים, אחד הבחורים הגדיל לעשות וזים רעיון שכל בחור בישיבה יתרום מחייו לראש הישיבה, בסיום המגבית הייחודית פנו לחפץ חיים שאף הוא ישתתף במגבית ויתרום מזמנו לראש הישיבה, החפץ חיים לאחר מחשבה אמר שהוא מוכן לתרום רגע אחד לזכות ראש הישיבה, תרומה זו עשתה כנפיים וגרמה להתמדה וניצול הזמן יותר.

הגמ' (נדרים ג.) מספרת על רבי עקיבא שהיה רועה כבשים, ונשא את בתו של כלבא שבוע, ובהמרצתה הלך ללמוד תורה שם עלה והתעלה ולאחר 12 שנות לימוד הוא עושה את דרכו הביתה, יחד עם 12.000 תלמידים, בעומדו סמוך לביתו הוא שומע שיחה בין אשתו לשכן רע שהקניט אותה בדברים ואמר לה, צדק אביך בכך שהדיר אותך מנכסיו, שהרי בעליך נטש אותך ואת חיה כאלמנה כל כך הרבה שנים, ואף גרוע מאלמנה שבועוד שלא למנה מותר להתחתן לך אסור, ורבי עקיבא יחד עם 12.000 תלמידים שומע את תשובת אשתו האומרת, לו בעלי היה שואל אותי הייתי אומרת לו ללמוד עוד 12 שנים, ורבי עקיבא מקבל אישור להמשיך בלימודיו מיד הוא שב על עקבותיו ל- 12 שנים ונספות מבלי להיכנס לומר שלום, שבסיומם חזר עם 24.000 תלמידים, כאשר מי שעמד מאחורי עלייתו בתורה והעמדת תלמידים רבים והיה ציר מרכזי חשוב בהעברת התורה היתה רחל אשתו וכפי שהוא אמר לתלמידיו ולא בהלצה "שלי ושלכם שלה הוא".

רבי חיים שמולביץ עומד על שאילה מתבקשת, רבי עקיבא הגיע סמוך לביתו מסתבר שבא מדרך רחוקה, למה לא נכנס לומר שלום ומיד לשוב לספסל הלימודים, ומשיב, שאם רבי עקיבא בהיותו בבית המדרש לא היה מנצל את זמנו עד תום הרי שעל פי הדין היה חייב להיכנס לבית ולהקדיש מזמנו לאשתו, אבל מכיוון שכל זמנו נוצל ולא ביטל מזמנו אף לא רגע עשה נכון שלא נכנס לביתו והראייה שחזר עם 24.000 תלמידים והעמיד את התורה בישראל, וכאן מונח יסוד חשוב בעלייה בתורה והוא ששנים עשר שנים והפסקה קטנה ועוד שנים עשר שנים אינם בעלי ערך בעלייה בתורה כמו 24 שנים רצופות, ועוד כותב הרב שהיה זה אחד הפסקים הקשים ביותר פסק רבי עקיבא מימיו, ובהחלט שיעור מאלף ביותר לתלמידיו על ערך וחשיבות הזמן.

מפורסמים דבריו של החפץ חיים שקבע לאחר בדיקה כי אדם ממוצע יכול בכל דקה לומר מאתיים מלים, כלומר לקיים מאתיים מצוות של תלמוד תורה, כך שברבע שעה שלושות אלפים מצוות, בשעה שנים עשר אלף, ואם נחשב את מעלת לימוד התורה כפי שאומרת המשנה בפאה "תלמוד תורה כנגד כולם" כלומר שמצוות תלמוד תורה שקולה כנגד כל תרי"ג המצוות כלומר שכל מילה של תורה שוות ערך ל-613 מצוות הרי שבשעה שהאדם לומד הוא זוכה לקיים שבע מיליון שלוש מאות חמישים ושש אלף מצוות, כמה ביום... שבוע... חודש... שנה... וכו', ואם חלילה ביטל תורה או חלילה דיבר דברים אסורים החשבון הפוך!

התודה והברכה למועצה הדתית אשדוד על עזרתה האדיבה בהוצאת ספר 'למעשה על מגילת אסתר מהדו"ב' והכל בכדי להגדיל תורה ולהאדירה ולעמוד בראשה הרב עובדיה דהן שליט"א שנדע בנעים הליכותיו ומידותיו ואהבת התורה שיוקדת בליבו וכן לרב חיים בן חמו שליט"א ראש כולל מושב עוצם מנהל מחלקת תרבות תורנית שנדע בנעים הליכותיו ומידותיו ואהבת התורה שיוקדת בליבו ..

להשיג את הספר ולתגובות על המאמר לפנחס זרביב 0583271323 או בדוא"ל p0583271323@gmail.com